

نام:	سازمان ملی پرورش استعداد‌های درخشان	اداره کل آموزش و پرورش	آزمون درس: فارسی ۲
نام خانوادگی:	استعداد‌های درخشان	استان لرستان	رشته: تجربی و ریاضی
شماره صندلی:	امتحانات هماهنگ مدارس استعداد‌های درخشان استان لرستان		پایه: یازدهم
کلاس:	نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲		تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۲
			زمان پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

امتحان ۳۰ سوال بوده و نیاز به پاسخنامه ندارد	نمره با عدد:	نام دبیر:
	نمره با مروف:	

الف) قلمرو زبانی ۷ نمره	
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را در اشعار و عبارات‌های زیر بنویسید. الف) فرو ماند در لطف و صنع خدای (صنع.....) (ب) هرروز خنیده نام تر گشت (خنیده....) ج) در نوع خود متمکن به شمار می رفت (متمکن.....) (د) مخنقه در گردن (مخنقه.....)
۲	برای توضیحات سمت چپ جدول از عبارات‌های سمت راست یک معادل معنایی پیدا کنید و در جای خالی بنویسید. به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا نام مرضی که بیمار، آب بسیار خواهد (.....) صداها و نعره‌های شترهای حامل زنبورک با آهنگ شیپورها و طبل‌های جنگی در می آمیخت. نوعی توپ جنگی کوچک که در زمان صفویه و قاجاریه روی شتر می بستند (.....)
۳	در متن زیر چهار غلط املایی وجود دارد آنها را اصلاح کنید. هنگامی که بهاءولد مناسک حج را به پایان برد، به طرف شام روانه گردید. آوازه تقوا و فزل او همه جا را فراگرفت و پادشاه صلحوقی روم، طالب دیدار وی گردید. بهاءولد به خاهش او به غونیه روانه شد.(۱)(۲)(۳)(۴)
۴	با توجه به معنی، املائی درست کلمات داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) (مهراب - محراب) زمین و آسمان اوست ب) زاغی از آنجا که (فراقی - فراغی) گزید
۵	در عبارت زیر کدام جمله مجهول است آن را به صورت معلوم در آورید. بونصر را بگوی امروز درستم و در این دو سه روز بار داده آید.

<p>۲۵ / ۵ / ۵ / ۲۵ /</p>	<p>۶ با توجه به متن به ۴ سوال داده شده زیر پاسخ دهید. این شیخ همیشه شاب، پیرترین و جوان ترین شاعر زبان فارسی، معلم اول که هم هیبت یک آموزگار را دارد و هم مهر یک پرستار. هیچ حفره ای از زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد. نخستین بار از زبان خاله و گاهی مادرم بود که با قصه های ایرانی آشنا شدم. ۱) در متن بالا کدام یک از نقش های تبعی دیده نمی شود؟ (.....) ۲) نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (مهر) (حفره.....) ۳) دو نوع وابسته پیشین متفاوت در متن نشان دهید. ۴) در متن بالا یک قید نشان دهید(.....)</p>	<p>۶</p>										
<p>۵ /</p>	<p>۷ در بیت زیر میان کلمات مشخص شده چه رابطه معنایی وجود دارد(ترادف، تضاد، تناسب، تضمن) ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت دو چندان می شکفت و برگ می کرد (برگ و شاخه.....)</p>	<p>۷</p>										
<p>۲۵ /</p>	<p>۸ در عبارت زیر شاخص را بیابید. او فرزند دوم خود، عباس میرزا را با نشان ولایتعهدی راهی دارالسلطنه تبریز کرده بود.</p>	<p>۸</p>										
<p>۲۵ /</p>	<p>۹ در مصرع زیر پیوند وابسته ساز را نشان دهید. گرت زدست بر آید چو نخل باش کریم</p>	<p>۹</p>										
<p>۲۵ /</p>	<p>۱۰ در عبارت زیر زمان فعل جمله دوم را مشخص کنید. نامم افزود و آبرویم کاست</p>	<p>۱۰</p>										
<p>۲۵ /</p>	<p>۱۱ در کدام بیت شیوه بلاغی نداریم؟ الف) اگر او به وعده گوید که دمی دگر بیایم ب) بروید ای حریفان، بکشید یار مارا</p>	<p>۱۱</p>										
<p>قلمرو ادبی ۵ نمره</p>												
<p>۲۵ /</p>	<p>۱۲ در بیت زیر کدام آرایه وجود ندارد؟ برو شیردرنده باش ای دغل مینداز خود را چو روباه شل الف) تشبیه ب) مراعات النظیر ج) کنایه د) جناس</p>	<p>۱۲</p>										
<p>۱</p>	<p>۱۳ آرایه مرتبط با هر عبارت را از ستون مقابل بیابید و به هم وصل کنید. یک آرایه اضافی است.</p> <table border="1" data-bbox="219 1470 1445 1932"> <tr> <td data-bbox="219 1470 836 1533">مردم سینه ها را سپر گلوله های آتشین ساختند</td> <td data-bbox="836 1470 1445 1533">متناقض نما</td> </tr> <tr> <td data-bbox="219 1533 836 1648">به ترانه های شیرین به بهانه های زرین بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را</td> <td data-bbox="836 1533 1445 1648">تلمیح</td> </tr> <tr> <td data-bbox="219 1648 836 1764">ای حقیقی ترین مجاز ای عشق ای همه استعاره ها با تو</td> <td data-bbox="836 1648 1445 1764">تشبیه</td> </tr> <tr> <td data-bbox="219 1764 836 1879">بلند آن سر که او خواهد بلندش نژند آن دل که او خواهد نژندش</td> <td data-bbox="836 1764 1445 1879">حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td data-bbox="219 1879 836 1932"></td> <td data-bbox="836 1879 1445 1932">ایهام</td> </tr> </table>	مردم سینه ها را سپر گلوله های آتشین ساختند	متناقض نما	به ترانه های شیرین به بهانه های زرین بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را	تلمیح	ای حقیقی ترین مجاز ای عشق ای همه استعاره ها با تو	تشبیه	بلند آن سر که او خواهد بلندش نژند آن دل که او خواهد نژندش	حس آمیزی		ایهام	<p>۱۳</p>
مردم سینه ها را سپر گلوله های آتشین ساختند	متناقض نما											
به ترانه های شیرین به بهانه های زرین بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را	تلمیح											
ای حقیقی ترین مجاز ای عشق ای همه استعاره ها با تو	تشبیه											
بلند آن سر که او خواهد بلندش نژند آن دل که او خواهد نژندش	حس آمیزی											
	ایهام											

۱۴	در کدام گزینه اضافه استعاری دیده می شود؟ الف) شراب عشق ب) باران تیر ج) روی روشن روز د) جمع گرم دوستان	/۲۵
۱۵	در عبارت زیر کدام کلمه در معنای مجازی به کار رفته است؟ این زری است که سلطان محمود به غزو از بتخانه ها به شمشیر بیاورده باشد.	/۲۵
۱۶	در کدام بیت جناسی به کار رفته است؟ الف) گفتم ز ناز «بیش مرنجان مرا، برو» آن گفتنت که بیش مرنجانم آرزوست ب) می گفت گرفته حلقه در بر کامروز منم چو حلقه بر در	/۵
۱۷	در بیت زیر مشبه و مشبه به را بنویسید. نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست	/۵
۱۸	در پاسخ به موارد (الف و ب) نام صاحب اثر و در موارد (ج و د) نام اثر نویسنده را بنویسید. الف: بهارستان: ب: روزها: ج: نجم الدین رازی: د: ابوالفضل بیهقی:	۱
۱۹	قالب شعری است متشکل از چند بند که هر بند دو بیت دارد و مصرع های زوج در هر دو بیت قافیه یکسانی دارند. نام این قالب (.....)	/۲۵
۲۰	ابیات زیر را کامل کنید نادره کبکی به جمال تمام کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست	۱
	قلمرو فکری ۸ نمره	
۲۱	معنی ابیات و عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید. ۱- زنخدان فرو برد چندی به جیب ۲- و این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط قلم در نهاد. ۳- هر نفس آواز عشق می رسد از چپ و راست ۴- چون کعبه نهاد حلقه در گوش ۵- برو. اگر به طوع و رغبت نیاید، به اگر اه و اجبار برگیر و بیاور ۶- میان موج می رقصید در آب به رقص مرگ اخترهای انبوه ۷- سعدی آنقدر خود را خم می کرد که به حد فهم ناچیز کودکانه من برسد	/۵
۲۲	در بیت زیر شاعر با استفاده از به تصویر کشیدن غروب خورشید در آغاز شعر خود، در پی بیان چه مطلبی است؟ به مغرب سینه مالان قرص خورشید نهان می گشت پشت کوهساران	/۵
۲۳	کدام یک از عبارت های زیر با این آیه شریفه ارتباط معنایی دارد؟ «أَنَا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ...»	/۵

	الف) «این را به خودی خود می سازم بی واسطه، که در او گنج معرفت تعبیه خواهم کرد» ب) آن چه بود؟ گوهر محبت بود که در صدف امانت معرفت تعبیه کرده بودند و بر ملک و ملکوت عرضه داشته.	
۲۴	مفهوم کلی بیت «بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش» چیست؟	/۵
۲۵	در عبارت های زیر از کتاب «تاریخ بیهقی» کدام ویژگی یا ویژگی های اثر بیهقی مشهود است؟ پیش رفتم. یافتم خانه تاریک کرده و پرده های کتان آویخته و تر کرده و بسیار شاخه ها نهاده و تاس های بزرگ پر یخ بر زبر آن و امیر را یافتم آنجا بر زبر تخت نشسته، پیراهن توزی، مخنقه در گردن.... الف) توجه به جزییات در توصیف ب) سادگی و کوتاهی جملات ج) کاربرد فعل یافتم به جای دیدم د) همه موارد	/۲۵
۲۶	با توجه به اعتقاد مولانا در بیت زیر چه چیزی مایه دروغ و افسوس است؟ برای من مگری و مگوی دروغ! دروغ! به دام دیو درافتی دروغ آن باشد	/۵
۲۷	مطابق متن زیر منظور عباس میرزا از دری که جنگ به روی او گشود چیست؟ یاران من اگر جنگ، چیزهای ارزشمندی از ما گرفت، در مقابل درهایی را به روی ما گشود. ما برای پویایی بیشتر و زنده ماندن، به ایجاد نهادهای جدید دانش و صنعت نیاز داریم. باید فرزندانمان را با دانش ها و روش های معمول روزگار تعلیم دهیم.	/۵
۲۸	با توجه به متن، اسلامی ندوشن کدام ویژگی سخن سعدی را توصیف می کند؟ «این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد.»	/۵
۲۹	در بیت زیر مجنون از خدا چه می خواهد؟ کز عشق به غایتی رسانم کاو ماند اگر چه من نمانم	/۵
۳۰	در عبارت «گفت زندگانی خداوند دراز باد» منظور از خداوند چه کسی است؟	/۲۵
مجموع ۲۰		
لطف ایزد قرین لحظه های تان		

آزمون درس: فارسی ۲		سازمان ملی پرورش استعداد‌های درخشان اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان	نام:
رشته تجربی و ریاضی	بایه: یازدهم		نام خانوادگی:
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۲			شماره:
زمان پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه			صندلی:
			کلاس:

نام دبیر:	امتحان در ۳۰ سوال بوده و نیاز به پاسخنامه ندارد
نمره با عدد:	نمره با حرف:

الف) قلمرو زبانی ۷ نمره

- ۱- معنی واژه‌های مشخص شده را در اشعار و عبارات‌های زیر بنویسید. ۱
 الف) (صنع، آفرینش) ب) (خنیده: مشهور، پرآوازه)
 ج) (متمکن، ثروتمند، توانگر) د) (مخنقه: گردنبند).

۲- برای توضیحات سمت چپ جدول از عبارات‌های سمت راست یک معادل معنایی پیدا کنید و در جای خالی بنویسید. ۵/

استسقا	نام مرضی که بیمار، آب بسیار خواهد (.....)
زنبورک	نوعی توپ جنگی کوچک که در زمان صفویه و قاجاریه روی شتر می بستند (.....)

- ۳- در متن زیر چهار غلط املائی وجود دارد آنها را اصلاح کنید. ۱
 (فضل ۲) (سلجوقی ۳) (خواهش ۴) (قونیه)

۴- با توجه به معنی، املائی درست کلمات داخل کمانک را انتخاب کنید. ۵/

لف) (محراب)
 ب) (فراغی)

۵- در عبارت زیر کدام جمله مجهول است آن را به صورت معلوم درآورید. ۱
 در این دوسه روز بار داده آید: من در این دوسه روز بار دهم

۶- با توجه به متن به ۴ سوال داده شده زیر پاسخ دهید.

- ۱) در متن بالا کدام یک از نقش‌های تبعی دیده نمی شوند؟ (تکرار) ۲۵/
 ۲) نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (مهر: مفعول) (حفره: نهاد) ۵/
 ۳) دو نوع وابسته پیشین در متن نشان دهید. این: صفت اشاره، پیرترین، جوانترین: صفت عالی، یک: صفت شمارشی، هیچ: صفت مبهم (دو مورد کافیست) ۵/
 ۴) یک قید در متن بالا بیابید. نخستین بار، گاهی (ذکر یک مورد کافیست) ۲۵/

۷- در بیت زیر میان کلمات مشخص شده چه رابطه معنایی وجود دارد (ترادف، تضاد، تناسب، تضمن) ۵/
 برگ و شاخه : تضمن

۸- در عبارت زیر شاخص را بیابید. ۲۵/
 میرزا

۹- در مصرع زیر پیوند وابسته ساز را نشان دهید. ۲۵/
 گر

۱۰- در عبارت زیر زمان فعل جمله دوم را مشخص کنید. ۲۵/
 کاست: ماضی ساده

۱۱- در کدام بیت شیوه بلاغی نداریم؟ ۲۵/

ب) بروید ای حریفان بکشید یار مارا

قلمرو ادبی ۵ نمره

۱۲- در بیت زیر کدام آرایه وجود ندارد؟ ۲۵/

د) جناس

۱۳- آرایه مرتبط با هر عبارت را از ستون مقابل بیابید و به هم وصل کنید. یک آرایه اضافی است. ۱

تشبیه	مردم سینه ها را سپر گلوله های آتشین ساختند
حس آمیزی	به ترانه های شیرین به بهانه های زرین بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را
پارادوکس، متناقض نما	ای حقیقی ترین مجاز ای عشق ای همه استعاره ها با تو
تلمیح	بلند آن سر که او خواهد بلندش نژند آن دل که او خواهد نژندش
ایهام (اضافی است)	

۱۴- در کدام گزینه اضافه استعاری دیده می شود؟ ۲۵/

ج) روی روشن روز

۱۵- در عبارت زیر کدام کلمه در معنای مجازی به کار رفته است؟ ۲۵/

شمشیر مجاز از جنگ

۱۶- در کدام بیت جناس به کار رفته است؟ ۵/

ب) می گفت گرفته حلقه در بر کامروز منم چو حلقه بر در

۱۷- در بیت زیر مشبه و مشبه به را نشان دهید. ۵/

مشبه: درویش محذوف مشبه به: جنگ

۱۸- در پاسخ به موارد الف و ب نام صاحب اثر و در موارد ج و د نام آثار را بنویسید. ۱

الف: بهارستان : جامی ب: روزها: اسلامی ندوشن ج: نجم الدین رازی: مرصادالعباد

د: ابوالفضل بیهقی: تاریخ بیهقی

۱۹- چهارپاره یا دوبیتی پیوسته ۲۵/

قلمرو فکری ۸ نمره

۲۰- ابیات زیر را کامل کنید ۱

نادره کبکی به جمال تمام شاهد آن روضه فیروزه فام

دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست

قلمرو فکری ۸ نمره

۲۱- معنی ابیات و عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید. (نظر همکاران گرامی در این قسمت صائب است.)

۵-۱

۵-۲

۵-۳

۵-۴

۷۵-۵

۷۵-۶

۵-۷

۲۲- در بیت زیر شاعر با استفاده از به تصویر کشیدن غروب خورشید در آغاز شعر خود، در پی بیان چه مطلبی است؟ ۵/

فضا سازی، براعت استهلال، نشان دادن زوال و نابودی حکومت خوارزمشاهیان (ذکر یک مورد کافیست)

۲۳- کدام یک از عبارت های زیر با این آیه شریفه ارتباط معنایی دارد؟ «إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...» ۵/

ب) آن چه بود؟ گوهر محبت بود که در صدف امانت معرفت تعبیه کرده بودند و بر ملک و ملکوت عرضه داشته.

۲۴- مفهوم کلی بیت «بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش» چیست؟ تکیه به تلاش خود /۵

۲۵- در عبارت های زیر از کتاب «تاریخ بیهقی» کدام ویژگی یا ویژگی های نثر بیهقی مشهود است؟ /۲۵
د) همه موارد

۲۶- با توجه به اعتقاد مولانا در بیت زیر چه چیزی مایه دروغ و افسوس است؟ /۵
پیروی از دیو یا شیطان

۲۷- مطابق متن زیر منظور عباس میرزا از دری که جنگ به روی او گشود چیست؟
اینکه برای پویایی و زنده ماندن ملت خود در جهان باید به تعلیم و تربیت فرزندان خود پردازند. /۵
۲۸- با توجه به متن، اسلامی ندوشن کدام ویژگی سخن سعدی را توصیف می کند؟
سهل ممتنع /۵

۲۹- در بیت زیر مجنون از خدا چه می خواهد؟ /۵
ماندگاری عشقش

۳۰- در عبارت «گفت زندگانی خداوند دراز باد» منظور از خداوند چه کسی است؟ /۲۵
سلطان مسعود غزنوی

مجموع ۲۰ نمره

لطف ایزد قرین لحظه هایتان